

Застосування єдиної системи НДІ сприятиме покращенню якості довідкової інформації, уникненню фінансових втрат для підприємства.

Застосування єдиної системи НДІ сприятиме створенню на підприємстві єдиного інформаційного простору.

З'являється можливість оперативного обміну даними між різними автоматизованими системами, що дозволить забезпечити узгоджену роботу всіх структур підприємства.

*СТЕЖКО Світлана Орестівна,
Державний університет телекомунікацій,
м. Київ*

ВПРОВАДЖЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЕЛЕКТРОННОГО ДІЛОВОДСТВА НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Упровадження електронного діловодства в діяльності підприємств, установ чи організацій на сьогодні є не лише запорукою підвищення рівня ефективності і виконання управлінських і виробничих функцій та вимогою часу, а й законодавчою нормою, закріпленою численними нормативно-правовими актами. Серед таких документів Закони України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки», «Про Національну програму інформатизації», «Про електронні документи та електронний документообіг», «Про електронний цифровий підпис», Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження порядку застосування електронного цифрового підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності» тощо.

Ухвалення цих та інших нормативно-правових актів свідчить про значний інтерес органів державної влади до автоматизації більшості важливих суспільних процесів. Однак упровадження електронного діловодства в організаціях відбувається не без перешкод, тому визначення його переваг є актуальним питанням сьогодення. В останні десятиліття проблеми

впровадження електронного діловодства й документообігу, визначення ефективності використання електронних документів у системах електронного документообігу (далі — СЕД) і діловодства — об'єкти дослідження багатьох науковців. Автори С. В. Степова, К. А. Коцюбинська, Ю. В. Василенко [1] розглядають електронний документ як засіб підвищення ефективності бухгалтерського обліку; М. С. Демкова [2] визначає основною перевагою електронного документообігу прозорість діяльності організацій та підвищення ефективності боротьби з корупцією; Ж. В. Кудрицька [3] здійснює систематизацію проблем упровадження систем електронного документообігу й електронної звітності як в органах державної влади, так і в комерційних структурах; П. Козирев [4] розглядає СЕД як основу інформаційних технологій для підвищення ефективності діяльності органів місцевого самоврядування.

Електронне діловодство можна розглядати як невід'ємну складову організації ділових процесів в умовах розвитку інформаційного суспільства. У цьому контексті можна визначити електронне діловодство як вид автоматизованого діловодства з використанням сучасних документаційних систем, яке передбачає створення документів з електронним носієм інформації та автоматизовану роботу з ними.

Для адміністративного управлінського персоналу організації велике значення мають переваги контролю в електронному діловодстві. Використання електронних документів у системах електронного документообігу та діловодства надає змоги ефективніше контролювати виконання документів завдяки функціям автоматизованого нагадування системою про закінчення термінів виконання, чіткого визначення місця знаходження електронного документа та його виконавця в конкретний момент часу тощо. У правовому полі діяльності організації важливу роль відіграють правові переваги електронного діловодства. Електронний документ за умови наявності обов'язкових реквізитів в українському законодавстві прирівняний до традиційного документа з власноручним підписом майже в усіх випадках, крім передбачених статтею 8 Закону України «Про електронні документи та

електронний документообіг» [7]. Обов'язковою умовою юридичної чинності електронного документа, згідно з українським законодавством, є завірення його електронним цифровим підписом.

Надсилання документів електронною поштою або листування в чаті відповідає вимогам використання простого електронного підпису за умови наявності договорів між учасниками електронної взаємодії щодо визнання таких документів рівнозначними з паперовими. Незрозумілим у цьому контексті, на наш погляд, залишається питання обов'язкових реквізитів документа, адже електронний підпис не є єдиним обов'язковим реквізитом службового листа. Обов'язковим реквізитом слід уважати також, наприклад, реєстраційний індекс документа. А саме цього реквізиту немає в документі, відправленому електронною поштою чи в чаті.

Таким чином, спрощення підходів до впровадження електронного діловодства й документообігу призводить до можливих правових колізій. Варто зазначити, що значна кількість переваг від упровадження електронного діловодства й документообігу не означає повного переходу до безпаперового діловодства. Позитивним у паперовому діловодстві є традиційне сприйняття важливості саме паперового документа суб'єктами діловодства. Тому модель перехідного етапу діловодства сьогодні — це модель гібридного діловодства, в якій використовуються паперові документи, електронні реєстраційно-контрольні картки до них, документи в електронній формі й електронні документи. Саме тому пропонується розширити межі електронного діловодства, порівняно з електронним документообігом, й інтегрувати в цьому понятті можливість використання як електронних документів, так і документів в електронній формі, тобто всіх документів з електронним носієм інформації. Саме в цьому і полягає суть інтегруючих переваг електронного діловодства.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Демкова М. С. Переваги електронного документообігу [Електронний ресурс] / М. С. Демкова. — Режим доступу: <http://www.znannya.org/viewe-government-documents>. — Назва з екрана.

2. Діловодство й архівна справа. Терміни та визначення понять: ДСТУ 2732-2004. — Чинний від 2005-07-01. — К.: Держспоживстандарт України, 2005. — IV, 32 с. — (Національний стандарт України).
3. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» [Електронний ресурс] : за станом на 22 трав. 2003 р. / Верховна Рада України. — Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?reg=851-15> — Назва з екрана.
4. Козирев П. Інформаційні технології як інструмент ефективності діяльності органів місцевого самоврядування [Електронний ресурс] / Павло Козирев. — Режим доступу: www.municipal.gov.ua/data/loads/2009_kozirev.doc. — Назва з екрана.
5. Кудрицька Ж. В. Проблеми ефективності реалізації електронного документообігу [Електронний ресурс] / Ж. В. Кудрицька. — Режим доступу: <http://www.dy.nauka.com.ua/index.php?operation=1&iid=287>. — Назва з екрана.
6. Солодучин С. В. Механізм оцінки ефективності впровадження системи електронної податкової звітності [Електронний ресурс] / С. В. Солодучин, А. Л. Єгоров. — Режим доступу: http://mevhu.at.ua/load/mizhnarodna_naukovo_praktichna_internet_konferencija/3_finansovo_ekonomichni_mekhanizmi_zabezpechennja_efektivnoji_dijalnosti_promislovikh_pidpriemstv/4-1-0-66. — Назва з екрана.
7. Степова С. В. Електронний документообіг як засіб підвищення ефективності діяльності підприємства [Електронний ресурс] / С. В. Степова, К. А. Коцюбинська, Ю. В. Василенко — Режим доступу: http://www.rusnauka.com/31_ONBG_2011/Informatica/3_96670.doc.htm. — Назва з екрана.
8. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлювання документів : ДСТУ 4163-2003. — Чинний від 2003-09-01. — К.: Держспоживстандарт України, 2003. — (Національний стандарт України).

СЬОМКИНА Тетяна Віталіївна,
Державний університет телекомунікацій,
м.Київ

ІНФОРМАЦІЙНІ ЗАСАДИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Актуальність теми дослідження обумовлена органічним зв'язком з теоретичними та практичними завданнями формування сталої соціально-економічної системи суспільства та утворенням реальних функціонально ефективних відносин між усіма економічними суб'єктами ринкової економіки в Україні. **Метою** даного дослідження є аналіз інформаційної складової процесу соціалізації реальних суб'єктів підприємницької діяльності в їх вторинних та інституціональних формах, що утворились під впливом сучасних соціально-економічних чинників.